

Samfundet S:t Erik

Stockholm

2012-02-24

Till
Stockholms stadsbyggnadsnämnd
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm

Ang. förslag till detaljplan för del av fastigheten Södermalm 7:87 m.fl. i stadsdelen Södermalm i Stockholm, Dp 2011-01580-54

Samfundet St Erik tackar för underrättelse om förslag till detaljplan för ny bussterminal för Nacka- och Värmdöbussarna vid Slussen och ber att få överlämna ett yttrande enligt bilagd PM.

Stockholm 2012 02 24

Monica Andersson
Ordförande i Samfundet S:t Erik

Susanne Ingo
Samfundet S:t Eriks styrelse

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	samfundet.st.erik@telia.com www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950

Förslag till detaljplan för del av fastigheten Södermalm 7:87 m.fl. i stadsdelen Södermalm i Stockholm, Dp 2011-01580-54, Yttrande

Kollektivtrafiken är nyckeln till Slussenområdets framtid – bussterminal djupt nere i berget kan inte accepteras

Kollektivtrafiken i Slussenområdet måste hanteras samlat

En av Miljöbalkens grundläggande utgångspunkter är att markanvändning och samhällsbyggande ska ske på ett sätt som sammantaget dvs från en ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt, främjar en långsiktig god hushållning på bästa sätt. Samfundet finner det anmärkningsvärt att en så stor investering som bussterminalen bryts ut och hanteras åtskilt från planeringen av övriga åtgärder i Slussenområdet. Vi ifrågasätter om detta är förenligt med lagstiftningen.

Dessutom saknar vi en samlad beskrivning av planförslagets effekter på samhällsekonomin, på sociala förhållanden och på miljön. Genomförandebeskrivningen innehåller inga uppgifter om kostnaderna. Problematiken som rör grundvatten hanteras endast översiktligt. Förhållandena för resenärerna försämras avsevärt jämfört med idag. Förhållandena under byggtiden är helt oacceptabla.

Samfundet anser att den lösning som redovisas i förslaget till detaljplan för bussterminalen inte är långsiktigt hållbar. Detta är inte långsiktigt god hushållning. Vi utvecklar våra argument nedan.

Programförutsättningarna för bussterminalen är inaktuella

Valet av trafiklösningar i Slussen är helt avgörande för områdets framtida utformning. Det gäller inte minst kollektivtrafiken. Investeringarna i Slussen måste bygga på långsiktigt robusta kollektivtrafiklösningar, i synnerhet för tunnelbanesystemet. Detaljplaneförslaget för bussterminalen bygger på felaktiva förutsättningar.

Stockholm står inför den långsiktiga utmaningen att både kunna hantera ett ökat resande till följd av den snabbt växande folkmängden i regionen och att öka kollektivtrafikens andel av resandet för att möjliggöra långsiktigt hållbara resmönster. Idag är Nacka Värmdö en av få regiondelar som saknar snabb och attraktiv kollektivtrafik. För många hushåll är varken buss eller Saltsjöbana ett konkurrenskraftigt alternativ till bilen. Det är lätt att inse att det är just i denna del av Stockholmsregionen som kollektivtrafiken behöver få ett rejält lyft.

Vi noterar att Nacka kommun i sitt nu aktuella förslag till översiktsplan (utställningsversion, november 2011) skriver: "Utredningar av kommande resmängder och prognoser över resbehov visar att Nacka behöver tunnelbana, utbyggt kapacitetsstarkt bussystem med både direkt- och lokalbussar samt en moderniserad Saltsjöbana, för att möta den planerade utvecklingen. Om översiktsplanens andra strategier ska vara genomförbara krävs en utbyggnad av tunnelbanan. Det gäller särskilt förtätningen av Sicklaön och utvecklingen av Orminge centrum. Det enda rimliga alternativet för tunnelbana till Nacka är en förlängning av blå linjen från Kungsträdgården till Nacka. En utredning om tunnelbanans sträckning har inletts..."

Dagens busslinjenät kommer med all säkerhet att förändras rejält när tunnelbanan byggs ut. Redan idag diskuteras nya system med pendelbussar mellan Nacka-Värmdö och Nordostsektorn. Till följd av

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	samfundet.st.erik@telia.com www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950

den nya kollektivtrafiklagen, som trädde i kraft i januari i år, finns dessutom möjlighet för privata aktörer att bedriva kollektivtrafik. SL får konkurrens. Marknadsaktörer kan pröva nya lösningar. Veolia har redan startat en ny busslinje med tre turer morgon och kväll för arbetspendlare mellan Nacka och Kista.

Samfundet anser att förslaget till detaljplan för bussterminalen, liksom detaljplanen för Slussenområdet, bygger på kollektivtrafiklösningar som snabbt kommer att bli föråldrade.

Den föreslagna bussterminalen blir sämre för trafikanterna

Vi har granskat förslaget till bussterminal och konstaterar att det inte blir någon bra miljö för trafikanterna. Det kommer att ta längre tid och bli mer obekvämt att byta mellan buss och andra färdmedel än idag. Gångavståndet från bussen till tunnelbana, innerstadsbussar och båtar blir betydligt längre. Man måste passera fler och längre trappor.

Det kommer att bli trångt inne i terminalen i rusningstid. Det är inte som i en tunnelbanestation där man kan stiga på längs hela perrongen. Trafikanterna som kommer från tunnelbanan ska ju till en viss hållplats. Alla linjer har inte så hög turtäthet. Det är viktigt att hinna med bussen. Stressnivån kommer att bli hög. Förflyttningsmönstren riskerar att bli kaotiska.

Det är riskfyllt att vara så beroende av att de tekniska stödsystemen fungerar, grundvatten ska pumpas bort, luften renas, bussar ska manövreras. Under de kommande åren kan vi förvänta oss en fortsatt utveckling av motorer och drivmedel. Det kommer sannolikt att dröja innan Nacka-Värmdöbussarna drivs med elektricitet. Nya tekniker innebär också nya risker. Under vintern har vi sett avskräckande exempel med brinnande bussar. Många hoppas att biogas ska bli en framtida energikälla för bussar i stadstrafik. Men biogas kan explodera.

Samfundet efterlyser en bättre trafikantmiljö. Bergrumsterminalen är en försämring!

Säkra och utveckla tunnelbanan långsiktigt

Det är inte bara Slussenområdet som behöver moderniseras och säkras för hotande översvämningar. Även tunnelbanan är i akut behov av teknisk förnyelse och skydd mot hotande vatteninträngning på sträckan Centralen – Gamla stan – Slussen. Det enda långsiktigt hållbara är att förlägga tunnelbanan under mark.

I centrala regionkärnan är tunnelbanan helt oundgänglig för det dagliga resandet. Den tätbefolkade Sicklaön, som ligger lika nära City som västra Kungsholmen gör, behöver också få tunnelbana.

Vi har tidigare påpekat att staden nu har ett unikt tillfälle att genomföra en genomgripande förnyelse av kollektivtrafiklösningarna i och i anslutning till Slussenområdet. Under de kommande tio åren kommer Citybanan att tas i trafik. Flera viktiga länkar i det regionala transportsystemet färdigställs inklusive Norra länken, Tvärbanans förlängning och Förbifart Stockholm. Nya resmöjligheter kommer därmed att öppnas. Dessa nya förbindelser och kapacitetsförstärkningar i transportsystemet ger förutsättning att kunna stänga av hårt utnyttjade delar i dagens system för renovering, ombyggnad och utbyggnad. Ett sådant tillfälle att bygga om och bygga ut tunnelbanan vid Slussen, och att skapa långsiktigt attraktiva kollektivtrafiklösningar i Ostsektorn, kommer inte tillbaka!

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	samfundet.st.erik@telia.com www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950

Samfundet St Erik finner det kortsynt att Stockholms stad och Landstinget blundar för behovet av att nu bygga om och bygga ut de delar av tunnelbanesystemet som påverkar Slussenområdet i en situation när vi vet att

- regionens befolkning ökar snabbt och långsiktigt, Stockholm är en av Europas snabbast växande stadsregioner. Till år 2040 väntas befolkningen i Stockholms län öka med ca 626 000 invånare (enligt SCB m fl).
- det är hög tid att bygga ut tunnelbanan till Nacka – Värmdö. Förra året hade kommunerna nästan 130 000 invånare tillsammans men kollektivtrafiken i sektorn sker huvudsakligen med buss i kombination med Saltsjöbanan och viss båttrafik. Det är inte långsiktigt hållbart. Inom något tiotal år förutses kommunerna tillsammans ha ca 170 000 invånare. Nacka vill ha tunnelbana och planerar för omfattande bostadstillskott som kommer att stärka trafikantunderlaget.
- utsläppen av koldioxid från trafiken behöver minska för att motverka klimatförändringar,
- tunnelbanans kapacitet och räckvidd behöver öka för att verkningsfullt bidra till att behålla och om möjligt öka andelen kollektivtrafikresor i regionen,
- risken för översvämningar i tunnelbanesystemet måste förebyggas,
- en genomgripande omdaning av Slussenområdet ska genomföras.

Med tunnelbana till Nacka – Värmdö och en ny linjestruktur för busstrafiken behövs inte den föreslagna bussterminalen i Katarinaberget.

Agera nu för att möjliggöra en långsiktigt hållbar lösning

Vi inser att det är bråttom. Det är angeläget att snabbt hantera översvämningensriskerna i snittet mellan Mälaren och Saltsjön. Nacka- och Värmdöborna behöver omgående få en attraktivare kollektivtrafik. Miljön i Slussen måste förbättras. De tekniska konstruktionerna behöver förstärkas. Därför uppmanar vi alla berörda att snabbt förbättra situationen, exempelvis genom att

- utvidga Södertälje kanal på ett sätt som ger möjligheter att öka utflödet av vatten från Mälaren.
- utveckla fler direkta bussförbindelser till och från Nacka – Värmdö
- rusta upp miljön och underlätta för Nacka- Värmdöbor och andra trafikanter att ta sig fram i dagens Slussen
- förläng livslängden i dagens konstruktioner med lämplig teknik

Detta ger inte bara snabba resultat. Det ger också rådrum för att seriöst kunna pröva möjligheterna att gräva ned tunnelbanan vid Slussen, att bygga ut blå linjen mot Nacka, förnya bussystemet och att kraftigt minska biltrafiken genom Gamla Stan.

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	samfundet.st.erik@telia.com www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950